

2009-01-14

Dnr

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

**Yttrande från Österåkers kommun över LSS-kommitténs
slutbetänkande Möjlighet att leva som andra. Ny lag om
stöd och service till vissa personer med
funktionsnedsättning (SOU 2008:77)**

Österåkers kommun anser att staten bör överta ansvaret för finansiering och beslut om samtliga LSS-insatser, detta för att säkerställa att stödet till den enskilde fungerar så bra som möjligt. Österåkers kommun anser att kommunen och/eller privata utförare bör stå för utförandet av verksamheten, när det gäller råd och stöd bör landstingen stå för utförandet.

LSS är en rättighetslagstiftning, detta får till följd att riksdagen, statliga myndigheter respektive förvaltningsdomstolar genom lagstiftning, föreskrifter respektive domar anger hur kommunerna ska sköta och prioritera sin verksamhet. Österåkers kommun anser att detta begränsar utrymmet för kommunalt självstyre på LSS-området. Vår bedömning är att LSS skulle fungera bättre ur brukarnas perspektiv om individen hade sina LSS-rättigheter gentemot staten istället för gentemot kommunen. Staten torde i kraft av sin storlek bättre klara snabba kostnadsförändringar och kan därför bättre garantera att individens behov av stöd och service tillgodoses på rätt sätt. En statlig finansiering skulle dessutom gynna flexibiliteten och underlätta för personer att röra sig över kommungränserna. Om stödet följer individen finns möjlighet till valfrihet för individen att välja service även i en annan kommun än bosättningskommunen. Detta torde gynna etablering av både enskilt bedriven och offentligt bedriven verksamhet av hög kvalitet. Med dagens regler finns en risk att etablering av en attraktiv och bra LSS- verksamhet kan komma att innebära en övervältring av kostnader till den kommun där verksamheten är lokaliserad.

Statens kommande ansvar för den personliga assistansen föreslås bli reducerad, detta kommer sammantaget med förslaget om kommunalt ansvar för den nya insatsen personlig service med boendestöd leda till en fortsatt problematik med två huvudmän. Det är olyckligt att kommunen föreslås få ansvar för den nya insatsen personlig service med boendestöd för de personer som inte kommer att uppfylla kraven för personlig assistans. Med Försäkringskassan som

2009-01-14

beslutsfattare av insatsen personlig assistans men inte för insatsen personlig service finns en uppenbar risk för övervältringsproblem med små möjligheter för kommunerna att påverka utvecklingen.

Österåkers kommun är positivt till tankar om myndighetsgemensamma möten inför en prövning av aktivitetsersättning för att utreda om alla möjligheter till eget arbete med egen försörjning är uttömda. Kommunen menar att regeringen bör utreda frågan för att tydliggöra uppdraget och ge någon eller några av myndigheterna (aktuella myndigheter utöver sociala myndigheter kan vara skolan, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och sjukvården) på området ett större ansvar för att återkommande initiera och samordna sådan planering även för personer som befinner sig i daglig verksamhet när den dagliga verksamheten bedömer att personen skulle kunna befinna sig på den reguljära arbetsmarknaden. Kommunen anser att regeringen bör ge skolverket uppdrag att utarbeta allmänna råd med kommentarer för studie- och yrkesvägledningen. Tyngdpunkten ska ligga på blivande arbetstagare med funktionshinder. Arbetsförmedlingen har i uppdrag att samverka med skolan i insatser för unga med funktionshinder för att genom vägledning och information underlätta övergången skola-arbetsliv. Kommuner och fristående skolor bör engageras i detta uppdrag.

Den handikappolitiska principen att personer inte ska ha merkostnader på grund av funktionsnedsättningar regleras inte i LSS. I betänkandet föreslås ett tydliggörande av att avgifter för fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter endast får avse kostnaden för den som beviljats insatsen, men i övrigt tas inte problematiken upp. Det hade varit önskvärt med ett klagörande och en lagreglering av hur principen i övrigt ska tillämpas i samband med insatser enligt en lag som inte rymmer möjligheten att bevilja ekonomiskt bistånd.

Gabriella Thureson
Sakkunring funktionshinder
Österåkers kommun